

شماره
کتابخانه

کتابخانه

دکنډز په ولايت کې د هماغو نوي معظم اعلي حضرت د وروستي سفر له خاطر او
مخبره په هماغه وخت کې چې شاهان ته ذات د پلنچيس د لاسي مخبره ليدنه کوي

بنا فلی نظری

اوسنی ادب

بنگلی مرغی ته

ای خلکو ددی غایه لیری او چپ شی ای غمازه خدای ته و کوره و لایسه
ما پر پرده چی ز ماد زده مرغی و نه بیر لیری
هو دا مرغی حسینه نده خو بر ژوند بیر لیری او به سپک حرکت او دغ
الوزی

آ، مرغی دلته آرامی ده ... پام کوه

ته لن خپلی اصلی او حقیقی مهنی ته راغلی لی

مه مخه آ مرغی! ... مه مخه آ مرغی!

پر پرده چی خپلی هیلی او آرزو گانی در ته بیان کم

ای مرغی از مو به کور کی خپله خالی جو به کوه

تاته به آرامی وی د یخ او کرم مخه به په امان

نوم مخه آ مرغی! ... مه مخه آ مرغی!

آ مرغی زه ظالم نه یم مخه چی ظلم می بدایی

نوز ما سوری سوری زده ته د صیاد دام مه وایه

دا ارمانجن زده دی چی ستا د فراق مخه بدی دول شوی دی

زه ستا قدر و پر زبات لرم او نه می زده ته نزدی یی

نو آ مرغی مه مخه! ... آ مرغی مه مخه!

ای بنگلی مرغی ز ما مخه لیری لیری او تنی مه کوه

زه بی رحمة صیاد او ظالم بنکاری نه یم، ز ما مخه مه پر پرده

زه وئی تاته نابله بنکاری پریم ما خوله د لیری پنخوا مخه پر ندلی

زه به لایسی هخه کوم چی تا دخپلی کو دلی و کمنه کرم او دخپل

اناری زده تو پی ستا د تاج یا قوتان کم

نو آ مرغی مه مخه! ... آ مرغی مه مخه!

۱۳۰۵ هجری قمری
 در روز شنبه ۱۳۰۵ هجری قمری در محله کهنه در نزدیکی
 مسجد جامع اصفهان

LIBRARY OF CONGRESS
 ISLAMABAD OFFICE
 18 APR 2005
 5 CONTINUATION 5

۱۰۰

51

۱۲

45

人

—

5

3

5

13

5

22

44

...

1

卷之四

55

2

1

3

1

7

1

دامتياز خاوند: د طلوع افغان نشراتي موسسه
مستول مدير: زلمي (بارك)

كندهار

كالتی بیه

مياشتني خپرونه

په كندهار كي [۲۸] افغاني

ادبي، تاريخي، اجتماعي، علمي

دهيواد په داخل كي [۳۳] د

اداره: د شهيدالووات

په د باندنيو هيوادو كي يوه اړ

د تاسيس كال ۱۳۴۹

ديولسم كال علمي مه ۱۳۵۰

د چو لگا بن مياشت

۱۳۴۹ لمریز كال

پر نه پسي ۱۱۸ ګڼه

ددې ګڼې مضامين

مخ	د پښتني دوهم	بنكلي مرغی نه
مخ	۱	د انسانانو ژوند د سمون او پر مختلك په حال كي دي
مخ	۲	د هنر په وحشي كېدو كي د سمبوليسم رول
مخ	۴	د حيوان ليكوال مسئوليت
مخ	۵	د پوه
مخ	۶	د كندهار يو بنكلي ان
مخ	۹	د هنر منداو هنر هدي
مخ	۱۰	۲۹۶ فلمز ي سكي د كندهار
مخ	۱۱	په كندهار كي د بوټ جوړولو صنعت
مخ	۱۳	د ملگرو په ياد
مخ	۱۷	د كندهار هغه نادره شعرا چي د زمانې په مختلفو ادوارو كي
مخ	۱۹	تير شوي دي
مخ	۲۱	د مصر مدنيت
مخ	۲۳	صايمه ز مود پوه هنر منده بېغله
مخ	۲۵	په اقيانوس بهر كي يو مضر حيوان
مخ	۲۷	خوب او ښكلا
مخ	۲۸	د لپ كمار
مخ	د پښتني دريم	پتيم
		مپلني نه

د كندهار دولتي مطبعه

انسانا

چنگ دانست
مستوی
الان تفرغ
من حور
سخت اندوخت
کمالان
استماعی
وین از وین
دستی لیری
نولی هیولیه
دانه ای او
دانی نمی چ
وین معال
چند چو پا
محل کرم
ی دند
آکتو نو
سی پوله
طری حاور
برایل
الان لقا
چون دشت
کلیه کل
استرو
از خیمه
پا تیاره
متر ق
دفعی

انسانانو ژوندن سمون او پرمختګ

په حال کې دې

سمون او پرمختګ د انسانانو سره لازم او
د انسانانو لوی فکر، معنوي قواو او طبیعتي
ذهني استعداد د تلابق نتیجه او د انساني
فضولت او بشري کرامت نمونه او بشپړ کولو لکي ده.
د بشر عالي طبیعت، معنوي قوې، عقلي او
فکري قوت تل تر ټوله انسان د پله او داره
کوي چې نژدې او اجتماعي حالت کې د ارتقا
پر لور بدلون ومومي او ژوند کې د عصريت
سره برابر او پیاوړی شي او د ژوندانه عالي
هدف ته ورسېږي او اولي هیلې یې ترسره شي.
انسانانو ته پاک خدای او پرمختګ د دور کېږي
دې او معنوي کولای شي چې که سمون او
ارتقا لاری ولېږي، پر سمه لار ولاړ شي او هغه
عوامل په کار واچوي چې په هغو سره پرمخ
تللي کسانو پرې حاصل کېږي او خپل محیط
ټولنه او هیواد کې د پدې بنسټو اجتماعي
پرمختګ او هر راز آفتو نو غنچه ساتلې دي
نوشک ته سته چې د غسې ټولنه او دار از د مترقي
فکر او اصلاحی نظر یې خاوندان وړ تر ژره
لوېږېږي او سم ورسره خپل اجتماعي او ملي
ژوند هم لوړ وي او دار ته غنچه پوره کچه او
نتیجه اخلي.

خو هر هغه وخت چې دغه انسان چې تار
کې په لړۍ کې غوږه کلن مدلیتونه ثبت کېږي
او موږ کې اوس هم دستور مادي او معنوي
انکشافاتو، ساینسي او تخنیکي پرمختګو او
شاهدېو د نا پوهۍ په کیاره کې پاته شوي،
لوېږ و مدني خوږونو او مترقي افکارو ته لې
شاور مرکزولي، ژوند کې د فعالیت، کوښښ

مجاheadي او مبارزې په غوښ کې په لړۍ،
عیاشي خود خواهي او غاښخاني په چټکۍ
خیالانو تیر شوي او زیاتو خلکو کې فسادولو
او بودل د پښو اچولو ته ملا لړلې ده نو بیا
هغوی هم تر شا پاته او پټ شوي او د خواري
او پرمختګ سره مخامخ شوي دي، او تر غو
ږي چې خپل دغه وران حالت کې له دې بدل
کړي، او ارتقا کې پلانونه کې له دې عملی کړي
تر هغو پورې په خپل زاده حالت پاته شوي،
فردی او اجتماعي ژوند کې هم ورغ په ورغ
خراب شوي دي.

د سمون او ارتقا پر لور تالابن دیوه ژوندی
وینې او غېر امن ولس خاصه او د هغو خلکو د
پوهې نن ورځ او لوړو اخلاقو نمونه ده او داسې
بشري افراد او ولسونه ضرور لوېږېږي چې د
پرمختګ غزم وکړي او د خپلو هیوادو
ودانولو او د خپلو ټولنو مادي او معنوي
پرمختګ ته ملا وتړي او په خپل دغه ستر کار
او لوړ هدف کې ټوله په کلیمه زیار و باسي او
پر محانو او ستر پاوي راوړي.

په تیره بیا په اوسني پرمخ تللي زمانه او
نیک مرغه عصر کې چې اوسني ساینس او
تخنیک نړۍ سره نژدې کړي او د انسانانو تر منځ
پي نژدې ارتباط ټینګه کړي او حتی تر شا پاته
ټولنې د مترقي هیوادونو ورغني اجولات
هر ډول مادي او معنوي پرمختګونه او انکشافات
په خپلو سترگو ویني او یاد هغو خبرونه په
راډیو، تلوېزيون، کورني اویایي په ورغېانو

[نور په دوهم مخ کې]

[د لومړي مخ بانه]

د انسانانو ژوند . . .

او مطبوعه نو کی لوی نو په دغی حالت کی هیڅ امکان نه لری چی د شاهپاته انسانان دی د دغه حالت څخه عبرت وانه ځلی او د هغو په څیر دی په خپل ژوند کی اصلاحات ونه کړی او د پرمختګ لاری چاری دی وله لټوی د خوښی نهی د ادبی چی ان زموږ پر هیواد هم دارغا او سمون دوره راغلی ده او س زموږ د ژواند په ټولو برخو کښی یو زیات شمیر ارغدان یی پروژې او اصلاحی پلانونه د بشپړیدو په حال کی دی نو په دغی یوڼه حالت او حساس موقعیت کی زموږ ټولو خلکو له په کار ده چی د هیواد په دغو انکشافاتو او اصلاحاتو کی برخه واخلي په خپل وطنی او اجتماعی چارو کی د هیواد په کټه او د عمومی مصالحو په ټینګولو او کی ټولن وکړی راسی د چی په ټوله خپل ملی پرمختګ او دولتی سمون ته پاملرانه واځو و درځی چی د هیواد خدمت او ټولنی د اجتماعی چوپړ دلاری خپل ملی مسئولیتونه لوری او هیواد د مادی او معنوی لحاظه پرېښو و درواو په نتیجه کی پدی ټول موږ د اوسنی پرمختګ څخه پوره کټه واخلو .

ناتالی ایوب

پراډ بیا نویوه کره کتنه لیکونکی ، م عطا لی

د هنر په وحشی کېدو کښی

د سمبولیسم رول

د سمبولیسم هنری مکتب د نولسمی پېړۍ سر پر له څرخوونکو جریمانانو وزیر واده ، او د اجتماعی ټکر د اولو په مدوح جزو کی یی د عروج او نزول مرحله پای ته ورسېده .

څرنگه چی سمبول په لغوی معنی د یوشی عوض او قراردادی علامی ته ویل کیږی نو د هنری روش ته سمبول لیسم وایی .

د مکتب درو مانعیزم د تجزیی سره له هغه څخه راوړیږی دی ، او هغه ټیننه او له اجتماع څخه الزوا

چی درو مانعیک هنر منډ اساسی تان لاروه سمبولیک هنر منډ په څو چنده قوت د لفظ او معنی په لحاظ په پردو کی پرله وپیچله .

فرانسوی سمبولستانو د [احساساتو اصالت] په پیروی داسی یسوه د اغراق لار واخیستله چی نه یوازی یی قراردادی او تعاملی ندولو

پسی زیات کړه ځانګړه شاعر د روحی اولفیدیای کوهیا او اظهار یی وانا پیژندونکو اشاراتو ته تسلیم کړ .

په قرار دادی او تعاملی تشبیها نو کی د غلاب سرخی د ټینګلی پیغللی نه شو اولوسره تشبیه کیږی او د سپوږمۍ

سره یی د مخ سمبولوالی او بشاشت سمبول کیږی خو په دغه هنری دوره کی د مسایلو

شکل واوښت او هر څه چی وه د یوه ایوانی شاعر د احساساتو تابع شوه او ددی احساساتو د اظهار کلمات

هم هغه اشارات وه چی یوازی پخپله شاعر په پوهیدنی نولسمه پېړۍ کی چی

دلری سیاسي او اجتماعی وضع دلوی بدلون په غیږ

کښی وتی وه اروپایی هنر منډ دیو شپړل شوی ، فراری او د یو جامدی کسرختی دنیا داری په غلامی راکیږ انسان حیثیت درلود .

دده حساس او غیرک
نخیل دیو نوی مر آیووب غنچه
په تپسته او شکست دونه وحشی
شوچی حتی خپل خان یی
هم ورک کړ

ددې هنری مکتب په
موسسینو کی (شارل بودار)
د واقعیت پالنې او واقعیت پالنې
په مخالفت په لویه آواز ناری
کړه چی د واقعیتونو
توصیف او تصویر دسمبول
لیست او کار نه دی بلکه دا کار
په بلو یکیا نوالو پورې تړلی او
پوری اړه لري

ددې مکتب له متفکرو
مطرو غنچه یوسپی چی د
(کلمه او جادو) نه په خاص
ارزښت قابل دوی دی وایی
«پوهی معنی عبارت چی
بنکلا واری په مرا تپو ارهغه
عبارت بنه دی چی زیبایی
ولری او واقعیت وی»

په سمبولیسم کی د انسان
فکر او اند پسته د واقعیت او
منطق اساس نستی بلکه
واقعیتونه باید احساس او
نخیل پر پا او ودریوی

هغه مهال د سمبولیسم
د مکتب د پیر او شاعر په چار باخه
د طبیعت خوانه بادی شروع
وه نو لری بیا هم واقعیتونه
نه سره پر له پیچلی بلکه

واقعیت پالونکی تا بلو وکورو او هلته د ریښوچی د چوونکې د
پنو پردی دیوی بیخلی نه تپو سره تشبیه دوی وی نو دا باید موږ ته
تعجب پیدا نکړی بلکه دا دهغه د هنر یو شاهکار دی

په مجسمه سازی، موسیقۍ او هر لطیف هنر وکی دا کار عملی بڼه
لری په شعر او لیکلۍ ادب کی هم دا کار یو هنر و او نو دا وجه ده چی
ن هر څوک د دغو سمبولیک اثار په لیدونه یو اغی دهغه سره الفت
نه پیدا کوی بلکه نفرت تحینی کوی
د یوه سمبولیک شعر لیدونه
(د شاعر ابدال بودار لری)

(پردی)

آمر موز سر په اڅو ک دیو در با لدی کړان دی؟ پلار! مور! ورور!
او که خور!

«له پلار! نه مور! نه ورور! نه خور!»

خپلوان دی خو ک دی؟

«تاسی داسی خبری کوی اچی دهغه معنی تر اوسه ما نه مچله ده»

«وطن دی چی دی؟»

نه په یو هیرو چی چی دی!

«دینکلا سره څنگه یی؟»

«د میل نه معنی دهغه جاویدانی موجود سره علاقه لرم»

«د طلا سره څنگه یی؟»

«دهغه غنچه می ویر بند راغی»

«آه: لودغه شی سره علاقه لری آپردی سر په؟»

اور یغی را با لدی کړان دی؟... هغه اور یغی چی درومی:

هلته اور یغی... تعجب پا څو نکلی اور یغی:...

په کامل متانت دا منظره لیده او ورو ورو د واقعیت پالنې مکتب
داسر پر له څر څو نکلی جریان په ځان کی منحل او خودادی نه هغه
هنری لیونتوب خپل ځای کا علا خوشی کړی خو په ادبی آواریندو

کی یی موږ لیدو ز مزمه او آهنگ انو هیرو لای
څرنگه چی یورپ لکه په نورو جریان او کی چی هر څه ساتی
نو په دغه هنری مکتب پوری مربوط یی هم اثار په مقدار او او کیلر یو
کی ساتل شویدی

د ځوان مسئولیت

لیکوال

دهری ټولنې پر مخکښک، وروسته پاتې والی، رفاه او درېدري دهمې ټولنې د افرادو د فکر او ذهنیت سره اړیکې لري.

انسانان کوښښ کوي چې د خپل فکر او ذهنیت په چوکاټ کې دننه بڼه ټولنه جوړه کړي پدې صورت کې ددهری جامې غړي دهنې تکامل ته رسیدلي وي او فکرې انکشاف کړي وي ښکاره خبره ده چې دهمې ټولنې دژوندانه طرز او ډول به مطلق او پرمخ تللی وي.

په ټولو ډول د اجتماعي سیمو نوډ جوړېدو ډول په هر ټولنه کې د افرادو د ذهنیت او طرز تفکر محصول گڼل کېدای شي. روښانه حقیقت دی چې

یو مطلق انسان د خپل مطلق ذهنیت او فکر په رڼا کې مثبت تمام اخلي او برعکس یې علمه کسان همیشه د منفي حواد نو

تراومو اثر عامل وي نو ددې لپاره چې په خصوصي ډول هر هېواد او په عمومي ترانسپالاسی نړۍ دلوې، ناروغۍ قدر، ښکاری، درېدري، خوږ یو جنگو لږ او نورو بشري مناسبتو مخه لږات

ایښودل کېدای کار د یوې داسې اساسي مبارزې روي کارول ایجابوي چې اصلي د بشري جوامعو د افکارو په روښانولو او متکي وي.

د مبارزه وائالاسی آرامي نړۍ ته درسیدلو مهم رکن دی او دهري ټولنې مطلق روښندکړه لیکوالان ددې بشري مبارزې د پرمخ او چټو او په لاره کې تاریخي مسئولیت لري.

موږ د تاریخي له حواد ټولنه دا نتیجه اخلو چې په هر اندازه

چې په بشري ټولنو کې دغه ستره انساني مبارزه د خپلو اصولو او قوانینو په ساحه کې دننه تعقیب شوي ده دهغه اجتماع د ژوندانه قاموس مخه دلوې، ناروغۍ ښکاری او نورو اجتماعي مناسبتو او فلاکتونو ټولنه کلمات لوري دویږي.

خوداستره مبارزه او لویه کامیابی پوره ایتار او فداکاری ته اړه لري چې د افداکاری پیاوړتیا د حسابو ملي لیکوالانو تاریخي وظیفه ده.

چې د افداکاره لیکوالانو ایتار د ایجابوي چې دغه سولاب مخه غرنګه د خپل مغز د سوخلو او د زړه د وینو په خوږ لو سره د وطنوالو د صحي ژوند د تأمین په لاره کې د اجتماعي مصالحو پر اساس برخه واخلي.

د اروښه مخ کړه

محکمہ ستالوی مسئولیت او در نه وظیفه هر چه دل ریز او تکلیف
ایجا وی - مکریدی هم و پوهیره چی د چپلی و طبعی په سر ته
رسو او سره د تاریخ په خلاصه و صحت و کی د سر لوی که لقب گوی
«فریاد عظمائی»

د رابیندرا نات پانگورا اثر د عمر زی ژباړه:

پوه

د پوه آرام رود پر غاړه می د جگوا او گهو پوه په منځ کی
ورته وویل:

خوالی اندام! دا پوه چی تر پوه نه لاندی دی نیوالی ده
چوری ای وې؟

زما خوله خالی او تاریکه ده د پوه دی ماته په پور را که،
خپلی نوری سترگی تر ا پور ته کی رما و خوانه نه منو چه،
کری او دانه رانه وویل:

راغلی یم کله چی دلهر وېد انکې د غرب په افق کی پتی
سی زمانه پوه به درود دا و پور منځ لمبی وکی...

زه پدی جگوا پوه او وینو وینو کی یوازی ولاړوم او د
پوهی تر زانه رو منای می پوه و ده دا و پور سر رهی و کله

د شپې د سکوت په حال کی می پور نه وویل:

خوالی نجلی! موله پوهی می سوی نو به د چپلی پوهی
سره چیری غی رما خو نه خالی او تاریکه ده د پوه دی ماته
په پور را که نوری سترگی تر ا واپو ولی او و آت په جرت
کی بانه سوه وروسته نی را نه وویل زه ر غلی یم چی پوه
و آسمان ته هدیه کړم.

و دریدم او د پوه چی په فضا کی بی ضرورت سو محل
کیده تماشا می وکړم.

که می کتل د دې وې و کی پوه په نور وې و کی ور که
سوه [هغه خولی چی تاریکی وې هغه هغی تاریکی پاته
وی او د پوه به هر خای پوه و ده لنگیدل]

موږ په تاریخ ایمان لرو او د
هری تاریخی پدیدې مخه پند
اخذ او تاریخ موږ ته د ادرس را کوی
چی د هر قوم او ملت پوها و او د
قلم خاوندانو چی دخپلو شخصی
اغراضو مخ ته پوه لوملی منافعو
دنه په نظر کی نیولو او دخپلو
منافعو د ساتلو له کبله په حقایقو
پرده اچولی ده هغه هیواد د
آرامی او هو سایی مخه نه ده
لیدلی وایی:

(د حدیث اظهار تر یخ دی مگر
نمرای پیر خو پدی)

که پوهوان لیکوال په پورته
اصل ایمان ولری او دخپل وطن
په وې لاندی د فدا کاری او ایثار
روحیه پخپل محان کی نشیست
کری دک نشه چی دا لیکوال
خپله تاریخی و ظو فیه سر ته
رسولی ده.

زموږ وېرو هیواد واثونه
داسوال په منځ کښی پروت دی
(والی مو آرو سه د به پوره بشری
استعداد او طبیعی ښکته تیا سره سره
پوه د وې نه شوی؟ د دنیا نور
ولسونه ښو پدی تبه ورسیدل
مگر موږ تر اوسه علمینی پوهی
ته احتیاج یو؟

زه شخصاً پورته خبر و د
تحلیل په رڼا کی داسی جواب
ورکوم.

ای د پوهوان فکر او قلم خاوند
ستا وظیفه پیر در نه ده!

د کندهار یو ښکلی ښ

زه د سردې ښ او د با با ولى
صاحب د دهلى ښ او يا دار عبد او
د زاده پله په سروې كوټې ښ كې
يا منزل باغ او د ارغنداو توري
باغچې او ښوونه يادوم، هو دغه
ښوونه هم ځانله صفتو ښ او
كېښتوله او ښكلاوى لري او
د هر يوه ځانله مدام او موقعيت
او كېښت دى او بيل بيل ارزښتونه

لري او زه هم ورته قائل یم خو زه
بل ښ يادوم چه در انكار نك ښكلو
هالا او او در انكار نك ژوو او
مرغانو د ليدونه ورتېر يو دهمه
با وفاره خنده رو په خوش اخلاق
او خوش مزار جاوېدلى چه د دغه
ښ زيبائى لى لاوړې ښوې ښه
كړى ده زه كه د دغه شخصيت
تعريف او توصيف هر څو مړه

و كړم په ارزي او لا به هم كم
وى خو خبره به و كړه شى
او د درنو لوستونكو تلو ښه
به داوى چه ژر د دې ښ نوم
او ښان ته خپره شى ښه
دادى و انم -

ښه ښكلى ښ د سيد عبدالرحمن
شاه د كوټې ښ دى چه د ښ

شاهى سيد عبدالرحمن شاه به چېن شخصيتى ښى در وړل شو و گلابو ښه مخ ښى

دکندهار په نوی ټار کې په دواړو ټوټو کې واقع دی
 ددې پښتانه او غرب نه دوی لاری او دروازي
 دی اوآل پراختی دی او هیڅ بهره دار پکښې
 نشته او نه د کومې اجا زه نا می ضرورت
 شته که چا کندهار لیدلای وی او دکندهار
 تباریخی او د لیدلای وې مخایو نو اټه ئی
 کړی وی هغوی په ضرورت اغا صاحب پښ
 لیدلای وی او هلته به ئی چای شربت، دودۍ
 ضرور اوش جان کړی وی او که دا نه وی او
 د آغا صاحب نوم خوبه ئی خامخا وریدلای
 وی، په کندهار سمی رشتیا چا اوس په دې نژدې
 زمانه کې هم نه نامزد و دخصیتونه چه د علم او فن
 فلم او شاعری خاوندان وه او یا لکه د پنا غلی
 مرحوم موسی خان غولدی د پښتو خوالی او یا
 د مرحوم رئیس عطا جان غولدی د فیاضی
 او مهمان اوازی او یا د غلام فاروق خان
 «کاکو» غولدی مهمان نوازی او صراحت
 لهجه ئی اړل امر شوی دی چه رشتیا دغسی
 شخصیتونه دکندهار د پنا د پښتو ټول
 کیدی شي، خودای ټپه دی سید عبدالرحمن
 شاه لا اوس هم پکښې شته
 د افغانستان د پل ولایت یا د پل هیواد نه
 که غوک راسی لودا دلیدو وې پښ او دغه
 شخصیت چه وگوري کمان به و کړی چه
 د کندهار د خلک هم دومره مینه محبت او
 مهربانی لری .
 سید عبدالرحمن شاه دکندهار دولس
 ټپه پنا پندگي کولای شي
 د سید عبدالرحمن شاه باغ نه چه کله ور
 غې نو په غری دروازه وردننه س:
 هیڅوک هم مانع نسته چه په دروازه کی
 وردننه شي نو د لالو یو یو بوتی په یو دیوال کی
 خور شوی دی او پدغه دیوال په یو جلی ټنگلی
 فلم په پښه ودا سي لیکل شوی دی:

(په اغلاحت اکثر انومیل منو)

چی ټپو ورتاوسی نو به ټنگلی شلو فرش
 په غولیدلای میدالی او ټنگلی په رجه جوړی
 لاری چه په سرو خټو فرش دی درټکاره شي
 او رنگارنگ گلان او رنگارنگ مرغان او
 زوی به وگوري یا په حوض کی و رنگارنگ
 مرغاوې او قوټی کرغی هغه پلوه شاد وگي
 او هوسی او غرغونه لیدلای ټپو حیوانات
 او مرغان شنه یا د کور و عجیبه قسمونه توری
 پلملی چه ما چرته هم سانلی له وی لیدلای
 خودانه شنه دی

دامرغان پخپلو مخابو کی په ټپو لار وللم
 سائل کیږی .

آغا صاحب دامرغان را کور کړی دی او
 ددوی ازادی یې ضرور ور صلب کړی ده .
 خو ورسره ئی ټپو په مزه خولدی کړی
 هم دی .

آغا صاحب د مخینو کسانو په شان نه دی
 چه د خپلو شیانو لری په او یا نه نه کوی او خبر
 ئی نه اخلی آغا صاحب په خپلو مرغانو دورغی
 غوواره کرغی را کرغی او دغول رنگارنگ
 خورا کونه ورکوی .

چاته دانی او چاته وینه او چاته غو ټپه
 او ماهی ورکوی ټپه یی ماهه او ټپه سالی او
 داسی پا نه یی کوی چی غوک خپل بچی هم
 دغسی سی سانلی او پاللی .

دی پلو چی وگوري یوه ټنگلی کو ئی
 په نظر کښی درغی چی لاری خولای او گل خانی
 لری اکثره یی د گلانو له کی دی .
 آغا صاحب رنگارنگ او قسما قسما خارجی
 او داخلی گلان لری .

شبو، پتو ئی، چهری، گلابوله، اولور ای
 شماره قسمونه گلان لری .
 گلان خوبه بل چیرته هم وی مخکه چی د

کند هار خلک اکثره دهگلو شو قیان هم دی اود
کند هار آب او هواد گلو له پاره پاره مساعده
هم ده

خو پیداسی نرتیب او مسلیفه چسی
سید عبد الرحمن شاه اعا او دهغه محامن
گلان روزی اوساتی یی دپل چا دوسه نه ده
پوره او یوه مور هم په خیال پچی دومره پام
نسی کولای .

اغا صاحب سره دخپلو گلانو د موری او
لمر پوره خیال لری او گلان د یمنی . گر مسی
محله ساتل کپری .

البتة دسروی او صنوبر ولی هم شته خو
اغا صاحب دهغه دومره سرلوپی ته نه دی پرېښی
چی دچا دسره دی ورته خولی ولوپری

البتة ښکلا یی ورساتلی ده د باغ په منځ
کی غوکي پرای دی سچی چی ورداخل شو د
جما ب اغا صاحب او با دهغه محامدو یا مسیا او
او نورو خپلو له خوا استدجال کپری اود هیلمه
په پاره هرکلی کپری که گلان غوکي موری
داغا صاحب دخپلو انو محامدو له په ورسره
وی او په پاره ښه وجه به تشریح ورکوی او
بیا چی هیلمه د گلو او حیواناتو په لیدو
موچ شو اورا غی به خو کوپو کپینی او اغا
صاحب پخپله دخپلو هیلمنو مهماندار وی
چای راغی اورنگدارنگ میوی چاکلپتو ته
او قند ورسره وی او که غوکي شربت شکي هم
تیار وی

داغا صاحب پښ او دپری ته پل دیان هم راغی
او دینخان هم غغان اولویان هم راغی او واده
ماشومان هم په چادر وکښی مخ پقی ښخی هم
راغی اود اوی فیشن د آزاده محوانی مخ
او غی پیغلی هم ، غرض هر غوکي اود هر خیال
او شکل خاوندان ورته پی قیده راتللی شی .
شتمن او غریب دواړه په هم هغه یوه

دروازه راغی او د پرمختگان هم دخپل گند او
کچکول سره ، اهل هنو اود موسیقی نوازندگان
هم راغی او خوشاله نری شی .

جای نمازونه پرااته دی که غوکي لمونځ
گزاره وی لمونځ کوی هم کیدای شی او
که غوکي جای چلم غوکي هم موجود شته دی
مادایران ، عراق او هند ، پاکستان اود مملکت
دنده کینی امریخ گاوی او بزونه هم لیدلی دی
هو کوم کیف او خوند چسی د سید
عبد الرحمن شاه په پښ کښی شته دی بل چرته
په همان نه کوم چی وی

داغا صاحب دامزه دارژوند دهغه کورلی
دمیسی محبت نه ده که اخلاص او امانت ، مونه
مدار اود هر چا سره مهربانی کول چی سچی
و کوری حیرانی پری .

دا مهمان نوازی او هر چا سره مونه او
مهربانی کول چی هم به گلان اود ښکلا نور
مناظر ورېښی او هم به دخپل سخاوت اثبات
ورته کوی زما په همان یو نادر غونډی په وی
اودا ددغی بختوری کورنی په نصیب شوی
ازلی پرجه ده .

مبارک دی وی !!

آغا صاحب غومره چی دخپل اصلی سادات
رشنی رنگ ساتلی دی همد غومره لی د
افغانی او پستی کلاچر ښه هم خوندی کپری ده
موچ دده دا حق بولو او د یو لیکوال په
حیث دا خپله وظیفه بولم چی د دغی
شخصیت وپوچی د خلکو د حوسی له پاره خپل
ژوند وخت کوی باید شخصیت وساتل شی او
خلکو ته وروپېژاندل شی او نن دپرسی .

زما دا خو کرښی د سید عبد الرحمن شاه آغا
د پښ د لیدونه دهغه نا پورا تو منظر کښی ده چه
مالو که وخت هغه پښ او داغا صاحب عامه مهربانی
لیدلی ده . (سوال)

پښتو کولنکی [لپاند]

[هنر په څو کړنو کې]

د هنر منډ او هنر هدف

شو پنه اور (د المان نامتو فیلسوف په ۱۷۸۸-۱۸۲۲ کی
د هنر هدف په باره کې وایی:

طبیعت په استندای
او ځکه ځه ځنې خلک چې د هغوی
د نوع منظره زموږ ستایش
او جذبې راپاروی و موږ ځه
عرضه کوی، د هنر خاصه
موضوع داده چې غالباً پدې
باره کې د طبیعت بدصونه
چیران کې او د هغه هدف
د وجداني تمایز او تسهیل
دی چې غالباً پدې هنره د
هغوی د عهدي څخه ښوای
وتای.

هنر منډ او واسطه ده
د طبیعت په منځ کې چې هغه
ته وایی: [دغه دی هغه څه چې
کاسی غوښتی دی چې پوره
پې کړل او دغه دی هغه څه
چې په هغه کې دی عیب په
کار کې پدې] اولیدونکی
چې هغه نه وایی: [ستا
ستره کې د هغه څه د فرق د
کولو دپاره چې واقعاً په
اړه کې چالې او ښکلی دی
دلید و قدرت ناری، زه خپلې
ستره کې ویا ته په پور درکوم

و ځکه [پدې واسطه سره دی چې
هنر باید د هری ریشتی چې وی
باید یو هدف او فقط یو هدف د
خپل نظر منظور وگڼي او هغه د
ځاونداني صورتونو ښکار کول دی
چې افراد یې فقط ناچیزه نمونی
د هغه حسابل کېږي

په دې وجه دی چې د معمارۍ
خاص منظور د دغو لیرو منډو
قوای اصلی جوهر ښکاره کول
دی چې د مصالح د ثقل د مقاومت
قوه بلل کېږي

هر تزیین او ښکار چې ای
والدی وی پدې مورد کې د
بدستاینگې څخه حکایت کوی د
یاغیانې فن باید دلېا تا تود نوعیت
د جوهر طبیعت مشخص کړي

یو مجسمه جوړونکی باید
نه تدبیر پدې وکلی صورتونه د ډول
ډول حیوانا تو او انسانا نو په هغو
رویشو چې د هغو احساساتو او
عواطفو په وجود راوپرېدی ښکاره
کړي

ستاسی پدې موضوع
سره تشبه هدف لری پداسی
حال کې چې منظر او رنگونه
د خپل هنر د ښکاره کولو او
دپاره ښکاروی.

د هنر متنوع صورتونه
هم باید پدې حده څخه لوړ
ولاړ شي او له یوازې جسماني
انواع بلکه هر قسم طبایع
احساسات او عواطف باید
ښکاره کړي

او هنر په معنی د لوړ
هنر موسیقي ده.

دغه هنر نه باید دارادی
تجلیلات ښکاره کړي او د
ټولو دستور ۳۰ دپاره یې
ونیسې بلکه کولای شي او

باید پخپله اراده په خپلې
ترین، غریزي ترین او عمیق
ترین نسیایلا نو پدې تشریح
کړي

[او د ۱۰ مخ کور]

۲۹۶ فلزی سکی د کندهار د نیش ن علاقه داری

ددره نور د کلی په یوه کرونده کی لاس ته راغلی

په امرومیا شت کی ۲۹۶ فلزی سکی چی
د دهری تاریخی دوری د پیژاندنی نمونه
ده، د خا کریز د لومو والی د نیش د علاقه داری
ددره نور په یوه کرونده کی لاس ته
راغلی دی

د خا کریز ولسوال په اغلی عبدالحمید
د ویل :

سکی د بناغلی ها چی گل [ایو بی] لخوا
په داسی حال کی چی په خپله کرونده کی
لی د تعمیر جوړولو د پاره محکمه کونډل
پیدا شوی سکی په یوه خاورین پاخه لوبی
کی دی

سکی (ایو بی) د علاقه سکی د کندهار
موریم ته ورسلی چی د مور د خوا منام
ته حواله په دهر اشکر سره ورس شوی

د کندهار د موریم یوې مجمع ویل :
سکی د تاریخی مجهول او اشکرو او
لکه مودر لو سکی دی چی د تاریخی مور
د پیژاندنی لپاره کابل ته لېوال کیږی

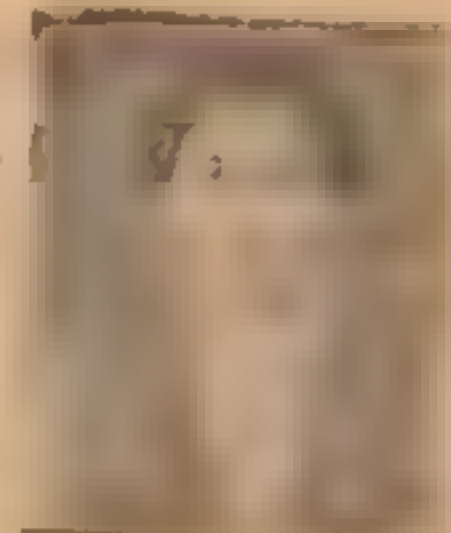
هغه فلزی سکی او بوخ خاورین اوشه چی د کندهار
ددره نور د تعمیر د یوې کروندی تحفه لاس ته راغلی

مجمع زباته کړه چی ددره نور سیمه د کندهار د نیش
د علاقه داری د تاریخی سیمې په حيث شهرت لری او د
کندهار د تاریخی مینو پلټنې دغه خا کریز لومو والی

هنرمند او هنر

په همار کی ابو غ مسلمه آددی تحفه عبارت دی چی په
عربی توگه سره هر دوه تر سابع لاندی په وینا
سره نمونیز کړی او دغه پتی ښکاره کړی
او جوهر یی په مستقیم او سهلترین وسالو په
ښکاره اړخ لاندی ورسیدی

هنر که هر څومره ساده تروی بیا هم قوی تر او
تیر ویمده تیره دی هر څول وړانی او ښه چیده کړه چی
بی ویدی دی دنی ذوقی او بدلیقی تحفه حکایت کوی
تجربه او تحلیلونه چی معنیدل قضاوت دهر
واهی اړخ د پاره میسر کوی د نسانی ژوند دهر
دول ممکنه وره شود شعیب لپاره لار د پراخیری

سکلی ها چی گل [ایو بی]

په کندهار کې د بون

جوړولو صنعت

په بونو ته سته چې د بونو بولولو نو
په اساس خاص نمونه لري چې
موږ يې خوښه ورځمونه دله
راځي.

- [۱] سلپر
- [۲] لښه اوښي
- [۳] چمکي
- [۴] چونه
- [۵] چمپل
- [۶] کوانډي
- [۷] د ماسي بون
- [۸] چلپوري

د بون درنگ او غر لگوالی
انتخاب د فرمايش په لومړي سر کې
پخپله په رايو لگولوري اړه
لري

د کار مهاله

د بون جوړولو د پاره غرمې
او نور لوازم يې لکه - اهل، آهي
(بندونه) او داسې نور سامان
له خارجي محده راواړدوي

غرمې يې هم دوه ډوله ده
[۱] د لښه دانه
[۲] د ماسي بون داني
[۳] د بون کښنه خړا [په د بون]
پخپلې غرمې محده چې گوښي

بون سازي د کندهار
د ولايت يو دوديز وې لاسي
صنعت دی چې تقریباً د ۶۰
کلونو راهيسې په کندهار
کې رواج لري او ريات بهر ته
يې د بونو د لاسي لورې لځل
يې کسب کاران محدود او
يوازې يې خوځندو کار کاوه
اما غرنۍ چې کرار کرار
ودي کار ته دخلکو مړه جمه
په پوره او تقاضايي زياتو
په پوره دخلکو په پښو کول
او خوښ يې درلودل او د کار
کو نکو شمير يې زيات
او اوس موږ د پښو چې د کميت
او کميت په لحاظ لوړه
درجه لري

او يو شمير تقریباً په
اتکلي ډول وژړو ډوله
د بونو د بونو سر لږه
په دې چې په کندهار کې يې
خلک په پرخوښوي په ټوله
افغانستان کې په پوره لري
او کن اوس يې لښه بونو
انکشاف ته مخه کوي او د بونو
د

د بونو ډولونه
په کندهار کې ډول، ډول

د استاد داد محمد پېر پخ

غرمې يې ټولې ور اچوي
د دې کسب لږه اوښه اوښه
چې په ماشومانو غېږي نور ټوله
کار يې په لاس سر ته رسوي

د کار اندازه

د اتکلي له مخې په کندهار
کې تقریباً په کال کې سل زره
جونو يې بونو جوړي چې
اکثره پخپله په کندهار او يا
نور ولايتو کې خپلې

د بونو ډولونه

د بون جوړولو اوښه
له احتاد او کاست تر پوهې
علاوه د غرمې په ډول او
غر لگوالی پوري هم اړه
لري سلپر له [۱۸۰] محده تر
[۲۸۰] افغانوي پوري او
نيم بونو د [۱۷۰] محده تر
[۲۸۰] افغانوي پوري

د اړيانو خبری

حواری او بد بختی:

د حواری او بد بختی په وخت
کې سړی خپل حقیقي دوستان
پېژني. [بلزاک]

حواری او ناداری د سړی
فکر ته اړ پور کوي

[ویکتور هوگو]

که کودلای ما په دعا کولای
چی په زحمت او پر اخته شم نو په
آخر د می دیر راحت په لاس پېښی
[یونان]

داسې کسان شته چی لن غفلت
کوي او سبا خپله خواری د آسمان
او بازمانی د کاږه د فزار مخه
پولی.

[بی بر لور]

د بشر ټوله بد بختی د طبقاتی
امتيازاتو مخه پېدا کوي.
[بی بر لور]

خو که چی بد بختی وله پېژني
د ښادی په لاس راوستلو او دهغه
په سلا لوه نه پوهیږی
[داوید وایت]

د مصیبت پر وخت ژبا داسې
مثال لری لکه پر شاهه مکه چی
نار ان واورى

[فرانسوا کوپه]

او داسې نور دی په اوس
حال کې د راغلو معلومانو
له مخې په بوټ سازانو کې

مشهوره کسان استاد
حاجی گل محمد او استاد
داد محمد [پریخ] او استاد
حاجی شیر محمد نامان دی

او په با دام رسانو کې مشهور

کاسب کی استاد عصمت الله
دی چی دوی د ډېر ذوق او

کافي لطافت خاوندان دی
چی موږ ته د هر فنی په لړ کې
یوازی د استاد داد محمد پریخ
عکس په لاس راغلی او چاپ ته

موږ سپاره پوه خبره چی اوس
په پای کې را پیا د سوله هغه
د کندهار په اصلی ساخت

بوټ کې د لږ ګڼو دیو ډول
حاضر تھو کارول دی چی
د کار سره ددی چی تخنیتی
خلک پې نه خوښوی بیا هم

د کندهار د حواری ګڼو او
زیار ایتونکو خلکو د
ذوق سره ډېر اړ اړ دی

یعنی ډېر ګڼک یا ددوی په
اصطلاح (الدام داره) وی
داوود کندهار د بوټ جوړولو
په باره کې زما لږ معلومات.
[نباعلی قدام محمد]

لری د بوټ بیه د فرمایش په
وخت کې ټاکل کیږی او که
فرمایش نه وی د را لېونکي
او خرڅونکي په جوړه پوری
اړه لری

د بوټ جوړولو

وسایل:

د بوټ جوړولو خرڅ
(ماشین) چکش یو ډول خاص
غالب، پرنده، کنده، مشه
نوره، سمندان، یوه صافه
ډاږه، غیچی او داسې نور
دی

مشهور کاسبان:

د بوټ جوړولو کار
دوی پرخي لری چی هره
پرخه ای استاد ی اوزه کړه

عواڼی لومړی د بوټ د مخ
جوړولو کار (روی رسالی)
چی موږ یی په اصطلاح با دام
رسالی بولو او و همه پرخه لی

د تار کار چی پخپله د بوټ سازی
په نامه یاد کیږی چی هر یو یی
جلا استادان لری ددی بوټ

لوړی رو اچونکي په کندهار
کې استاد غلام محی الدین
فیض الله ماما استاد حاجی گل

مجموعه نهم عوالمه کړی او بوبل کتاب نود و نیم استخراج به نامه هم سره راځول کړی دی .
 بیا علمي سر پاس که څه هم شعر نه وای خو هاسی معلوم کړی چې دینو اشعارو سره زیاته
 علاقه لری او که وغواړی ښه شعر ویلای شي .

ددوی د شعر و دوی دمو نې چې یو په ښه او بله یې په درې ده په لاندې ډول لې وگوري :

خوچی غوښی وی کل په پاڼو کی دوام لری

د بلبلانو له آوازو غوږ آرام لری

چې پاڼو پورته کی له خو به غځه لاس دقما

پاڼې تر پری کی به منگو لوتش گل نام لری

بلبل نه گوره غوږیده وی پر بستر دعدم

څه غم لې نه وی نه الحان او نه اعلام لری

دعشق په مینه راسی ه چمن ولسورته

فلسفای ولوی پری پدی چې ښه کلام لری

دوبی نه گوره چې هر باغ وی دمیو و غځه په ک

بهری سایې داشنی باغچی گلان اقسام لری

اوس بیا وگوره چې خزان راغلی دی په قوت

باغونه لوت سوله قاصد دبیح بهام لری

د طبیعت د اتقا ضاه لوی حکمت دی درب

کله بهار کله خزان کله ما بهام لری

دیکمرعی بوله چې بی سپک وی د دنیا بارونه

د سرباسه غمکه د ادلیا اشکال ارقام لری

نعمت

دیشب بحر از روی تو دیدار ندیدم

پر روی زمین سایه د یوار ندیدم

خورشید جهان نور محمد [ص] بسما شد

در نژد خدا جز قد و لندار ندیدم

ما عاشق و مستیم ز اسرار هیرسید

قدر یکه نمودند دگر بهار ندیدم

هر چند نظر بر سر افلاک و قیام و دم
جز خاک درش سره ۱۰ هزار ندیدم

هر لن و دلیران همه در مهر که بودند
در دشت و دمن جز قدم یار ندیدم

در حفظ وطن جان دلیران بکفن شد
در میانک افغان خط انکار ندیدم

با خاک و وطن صدق و صفا صفت است
در زاد و قا مثل خود هوشیار ندیدم

هم مشرب و هم مذهب و هم دین همه ها گم
در زاویه چشم وطن خار ندیدم

یار بکریم این وطن از غور نگاه دار
در رحمت کو کک و انکار ندیدم

[سر پاس] اگر به خلد و مهدی عجبی نیست
در دفتر فضلی رقم ناز ندیدم

خلوریکه

دهفودی دژوند چاری سی و بجاری
چی دخیل پیر او ملک بده به غواپی

پشتانه وای - دقام بده [لوخو] غوخته

مخکه اوس دی پر او بو وچی و لاهی
(ویران)

د بڼا غلی [سورین] اتبع او غونډه

د کندهار هغه نا دره شعراء چی د زمانې په مختلفو ادوارو کی تیر شوی دی

څنگه چی ما شخصاً معلومات کړی دی چې کومان کیږی چی دده دری، عربی او پښتو
دیوانونه دی د بڼا غلی عبدالعزیز خان دامان په حکومت د پخوانی داخله او حرا په وزیر
په لاس کښی وی

دلته تر کومه محایه پوری چی اشعار یې دخلکو په خو لو کی پاتې شوی دی را لولو

په عالمه کی ځکه خپل دی د قران
په هر کور کی نور و شور دی د قران
وال وېل د عباسی دی په هر کور کی
طه طراق لن کړو پسردي د قران
که زاهد د زمانې در سره ملوی
ستا ولاس نه لې نظر دی د قران
که اچار که زمین دار دی که کاتب دی
که سردار هر یو نو کړ دی د قران
که سوتلی وی اردلی ئې غسی دمحه
چی صاحب دی معتبر دی د قران

.....

منقلب شوی د دنیا اسماعیلی چاری
شوی خرابی چی لیدی مو پوهه لاری
عربی اسان ما په نه دی په لوجو
نی شکر بادام وهی محوی د حماری
بلبلان طوطیان حیران پر صحرانگر غی
کارمان ټوله پر هزارو هی چفاری
نادان ناست بی غمه عیش کوی آفره
دا خواری دی مبتلا په سل دشواری
نوټ: ددی داعر سوانح د غلی محمد ماته را کړې ده اشکر غنی کومه

ملا محمد اسلم اخند گندهاری :

د ملا محمد اسلم اخوند د ملا دین محمد اخند زوی په کام لوب د گندهار له هغو شعراؤ
خپله و چې په دری او پښتو یې شعر ویلای شوای اشعار یې اکثر آهستي او تصوفی دی چې په
دری کې د حواحه شیراز په پښتو کې د رحمن بابا سېک لری د زو کړی گهای یې د بامیزو
کوڅه وه مگر د هر یې نیمه یې د ده را ته هواره عمر یې د مېک و آی وې کلو نو نه فرسېدی
دوه دیوانه یې چې یو په پسمو او بل په دری دی هغه شعر ادیب په لاس ور علمې دی بیا یې چې
یو وخت به یې چپاره وړدې کیمیا ه شاعر او م به د اندلیاره ژوندی کی اوس یې دادي دوی
دری منظومې د کلام د نمونې په ډول وټولې :

هزار گشت سمن در چمن شمیمه کجا	صدای شعر شد و گوش من شنیده کجا
دام چو شیشه به موج مرگ زده	که مت بدمل تیغست خون طپیده کجا
چراغ انجمن انجم چمن شب روز	عرق ز آتش لب هست و کل چکیده کجا
ز دیده خواب پرید و فلاح منگست	خیال مثل غزال شب رمیده کجا
جمال یار چو در موج میزد شب و روز	کشند ز بحر گهر هر عواص دیده کجا
بزدگی انوان یافت وصل بیداری	ز خواب پوش خیالست روح پریده کجا

چه سوز شوق جنون در دلم هو داسلم
شر و زشیشه پرید و بمن رسید کجا

د ملا محمد اسلم اخند د کلام دوهمه نمونه :

شمس است شمع بوش رخت جمع از حیا	در محفل شمار گلای شوخ تر ایا
لعلت چو موج حول زده درج عقیق را	در شیشه شراب بود جوشش زیا
نصویر خانه صنمان زیر کلمک کیست	ندش به مثل بیکر دیکر زدی آیا
چالای و چست چست فلک چشم شمس کیر	دل می برد به یک نظر این حسن ای ریا
ریش صنم چو برقن علق کند گلیم	در بر بگر مهر رخ و بر فرش بوریا

پروانه عشق شمع بر این خانه ساخت است
اسلم بسوخت حسن دورین شکده دیا

لکه هکسو سان، آثورپان،
هنگا منشان چي مودلي
صرف په نامه سره قناعت
کوو او مصله تشرېح لي
زموږ د تار پخې موضوع غځه
په پېړۍ .

« اوس موږ صرف د مصر يا نو
خدمتوله وېشنه په پېړۍ :
کله چي مصريان په مصر کې
مديتم شول د پوه ندوی
زراعت اساس يې کښېښود
او نوي زراعتي آلات يې
لکه پوم، جوع، او بعضي
نور وسائل لي اختراع کړل
همدارنگه دوی مذهبي والي
او کارېزونه وکړندل او
دوچو متحدو د پاره يې هم
کا نا لوله وکړندله مصريانو
هم په اوله کې د طبيعې عناصرو

پرستش کاوه او هر شي چي
په لي وده وې ته ځکه او يا تاوان
درلودی د هغه دخو شعاع
کو او پاره يې عبادت کاوه
په هغه دور او وختو کې
د دوی مشهور مذهبي مشران
رع د [لمر مشر] او زيروسي
[دليل د درياب مشر] او هم
د ارننگه فرعون يې دراع
د اولادي غځه پاته
مصريانو د روح په پاره
کې داسي عقیده درلوده .

کله چي انسان مړ شي دده روح اوله
پلا د غرابي غرو وخوا ته ځي او
هغه درع په حضور کې خپل سوال
او جواب ورکوي او وروسته تر
يو څو مودې پېړۍ ته و خپل جسم ته
راگرځي نو د دې مذهبي عقيدې
په اساس دوی د مېړو په جوړولو
کې لږ کوشش کاوه او دلته
قبرونه يې د پوه مړي د پاره مکمل

اسباب تياروله او هم د ارننگه يې
قبرونه په پېړۍ، غټ، خوړول او په
هغه کې د اري بنايستي نښي
کولې په نتيجه کې په مصر کې
نښي، مصاري، زرگري او د
موميالي کولو فن په پراختيا
وکي او تر اوسه پوري لاهم د

بعضي فرعونانو جسمونه پر خپل
حال پاته دي او د دوی د قبر وخت
درې مشهور قبرونه چي د اهرام
په نامه يادېږي تر اوسه پوري
موجود دي او د مصر د عجائباتو
څخه شمېرل کېږي غټ اهرام يې
[خوفوفاکس] نومېږي چي تر پيا
[۵۰۰] فټه لوړوالی لري .

او دوه مليونه خټي او ډبري
پکښي کارسوي دي . مصريانو
يو ډول خط چي د [هېروغليف] په

نامه يادېږي کشف کي .
چي د دې ډول خط آثار تر اوسه

لاهم د پاپيروس پر پاڼو
باندې سته . او د لومړي ځل -
د پاره د فرانسوي لرغون
پېژندو لکي چي شا مېلمون
او مېدي . د پاپيروس آثار
يې ولاس ته راوستل او هېرود -

غلف يې ووايه او د مصريانو
مدانيت يې وپوهوله روښانه
کړي

د لويانو

ودا

هغه لري چي د دلمې پېړۍ
د تار پخ له قهر ما لالو غځه
دي د لويوالي او پيا دخپل
قدرت په وخت کې يې درې
واړه ژېلي دي هغه وخت
چي مور يې مړه سوه .

هغه وخت چي د المان
جمهوري شو .

هغه وخت چي د المان
د تسليم په وخت کې ده محان

واژه او دده يو افسر دي دي
کاره مصرف کاوه .

(دع ز پاره)

۵۵۲: مندر و شیر و زعفران

صایمه زمزمیو ۰

۱۔ پاس کچھ بدھ اوسر نی د
کارن پوشتون پہ کاکر
کی کلپون کچھ بدی چنی پہ
پادہ رچہ نی نہ پھو ۱۹ اہطار
و راسی

صایمه مقصودی در این دو
به زیاتر برادر گرامی و
پایان مکتوب، شهر و بلاد
الان نوری از اطاقی کی برخه
احلی خوهر مایه چیداد

۱- دود اور دھندلے مٹکرو
 ۲- پہ موٹر کی دھول کو حوائث
 ۳- آری سٹو مانی آری
 ۴- دھول، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۵- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۶- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۷- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۸- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۹- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے
 ۱۰- دھندلے، دھندلے، دھندلے، دھندلے

دماييم، پالار چي شاور
 ۱۹۹۱ و د نارينقت حليمه ۴۹ دی
 نجيب، اور همدغه صفت
 اي نور حوسرين لکه چي

دہ دہ میں یہ ماہ چیل قبول
رامن : لوہی مگرانی دی
خود صمیمی عقلی اور اخلاقی

سر جو بیوی مولینا شاہ
مستطاب کرم و حیلہ نور و
عدلی و احلاف و تشریح
الاولیٰ یا رخ کی ووبل :

[illegible]

۱. ۲۰۰۰ (۱۰۰۰) ۱۰۰۰
 ۲. ۱۰۰۰ (۱۰۰۰) ۱۰۰۰
 ۳. ۱۰۰۰ (۱۰۰۰) ۱۰۰۰
 ۴. ۱۰۰۰ (۱۰۰۰) ۱۰۰۰
 ۵. ۱۰۰۰ (۱۰۰۰) ۱۰۰۰

۱۵ معلقه حسن و حسن
وحید کی ذریعہ دیا
احمد بن علی بن علی بن علی
نامت، سرتیور سولی دالہ
پور، چہ پہ کورنیو چارو
کی دستیں بازو مریدانہ
نامی حیدر دلاور علی بن
همر ممدی بہ حیث حیدر
نامت، دلاور علی بن علی
عین حیدر کر، وندہ
پہ حیدر اور دلاور علی بن علی
حیدر کردہ

بدی رحو کی پیغمبر
تو ایسی مکتوبی به دست و پایی
ز دگر کرد و به پیغمبر رحو
رحو ایسی کی چو به

اقتصادی اور درانی و سی

زما لور صایمه د نمره
هوسیاره او غلامنده لېلې
ده چې د هر چا د سویی او
ذوق سره برابرې حمري
کوي او دا دهرې سویی د
حلیکو په ټوانه کې یو ګانه
او پردی نه ټکاري په عین حال
کې زما د لور اخلاق لېله دي
امله دواړو لېدې چې دا په
وړو او زړو ټولو ګرانه ده

په مډال کې صایمه د خپل
پلار له دی اخلاقي شجاعت
غږه امتنان څرګندوي چې
دې ته نو د خپل په نظر د محي

د اجتماعي او همدې رور لې
له پاره زمينه برابره کړې ده
صایمه د خپل علم او عمر
پوی داسې مر حلی ته رسېدلې
ده چې اوس د ځان او خپلې

ټولنې په پاره کې د نظريې
نکاره کولو صلاحیت لري
په اجتماعي طریقو کې
په اوښادو غږېده لري خو
افغان په اساس کې د ګانه
په اخلاقو کې توپیر

د ځان په پاره سې لې
سالمه نظریه داده چې د
احصیالات او دده مقدم و لې
د مینې او عشق په باب د دې
غږېده را ده چې مینه د
هوسې نه وي

د نیکمرغۍ او خوښۍ لې
په باب ۲۲ ټکي او ټکاري
په لې پېچلې نظر د خپل
خوښحال د بڼې په نظر
لورې په لې ته رسېدې
نکې نظر ولري لې نیکمرغ
او خوښۍ ته لې ته ګرځي
پاره په نظر کې د ګرځېدو
زړوند په خوښۍ لېو کې
لې د خپل لې

صایمه وایي چې احساس
و ماد هم د پوره لاس وړ کې
اوسنا دی

صایمه د لور د لور
مینه او ټکاري دده ګرځېدو
سپېڅلې ګرځېدو غږېده

د لې د لور د لور د لور
د لې د لور د لور د لور
د لې د لور د لور د لور
د لې د لور د لور د لور
د لې د لور د لور د لور
د لې د لور د لور د لور

۱۰ هره میده په کال
۱۳۴۴ کې د غلیږت
مقطیع د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

صایمې په ۱۳۴۴ کال کې د
افغانی هنرمند لور د پوځي
د ځینو پرامودا کې کولو له پاره
د دې اتحاد ته ټکي ده

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د صایمې په باب د لور ل
نظریه داده چې لور د خوښۍ
او د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور
د لور د لور د لور د لور

زهو و مع ته راغي بوه پنهاني
 پور ته کړه او کرار ئي زما
 ملگري «ناپوه» ته ور نژدې
 «ناپوه» هم فقط دده وېش نه
 لاس ور لږه دا گواکې د
 روغ و چي دده سره ئي
 وکي، پدې وخت کي د
 د کشوري محفه يو چوونکي
 راو کيښ او دغه حيوان بوه
 پنه وړ و غزول او محفه ئي
 خولي ته ورساوه. زما او باز
 ملگري «ناپوه» راته وويل
 چي اوس غواړي چي دا
 حيوان په قهر کم پدې آريږي
 چي ټوله چوونکي پنه به بهر ته
 په بوه پلا ورو غور محوم دده
 ئي په ايوان ورس ته رسېږي
 لوهغه وخت به ئي د قهر و غصب
 په حالت کي وړيږي او به هم
 يوه اماشه وي کله چي زما
 لارې وونکي او باز د کشوري
 محفه چوونکي پنه بوه پلا
 بهر ته ورو غور محول خو داسي
 رفيق حيوان په پښو ونيول
 پدې حال کي يو غټ اته پښ
 در او د وونکي حيوان هم پيدا
 و او زموږ پرامن وخت دده حيوان
 ئي حمله وکړه دده غوسه چي
 چوونکي محفه د لاسه کړي
 دا واقعه پسر «ناپوه» ته

[illegible]

در روز ۹ سو ده - چو سو
 [مجلس] چو چو چو چو چو
 [مجلس] نماشی نه را قتل دا
 چو [مجلس] [مجلس] [مجلس] [مجلس] [مجلس]

۱- که نه نوازی زما
 ۲- وای شکسته ددی
 ۳- حیوان شکسته او قوه نایا که مزوچه

[illegible]

۱۰ جنر بہ بارہ کی

۱۰۸

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۵/۰۵
محل: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۲۳

$$1, \dots, k-1)$$

د.ع.ر. لوی زین ہدف د
د.ع.ر. لوی زین ہدف د

ایجاد دی

[५५]

۱- نورانی شمع
 ۲- نورانی شمع
 ۳- نورانی شمع
 ۴- نورانی شمع
 ۵- نورانی شمع
 ۶- نورانی شمع
 ۷- نورانی شمع
 ۸- نورانی شمع
 ۹- نورانی شمع
 ۱۰- نورانی شمع

د نيازي ژباړه:

د ميرمنو د پاره

خوب او ښکلا

چې خوشحاله بيه آرام بدن، او په
صورت مووی او که به وختي چې
له سترگه پاتېرگي نه راپېری نو پور
به غا وکړي نوای هلو میرمنو!

چې د شپې له خوا پېری وینې او
لر حواونه کوی، د خپلې سلامتی
سره د ښمنی لری، او ښکلا چې

زیاته موخوبه، او پدې پاره کي
ریار باسي له همدې لاری لری
پولوی لاس حرا بوی

میلستیا او اندر پېچ نه ده، او
هیڅوک لدې غچ منکر نه دی اما
په داسې شرط چې اندازه واری
د مثال په توگه وختي چې
صحت نه لری غرنګه کیدلای شي

چې له میلستیا، مجاس او شپې
کې نه ستلو غچ خوند او خسته سی
تاسې مطمئن اوسې چې په شپو شپو
خوب نه کول به پورې تاسې
راځوړی او له ښو واچوی.

همدغه رنگه هغه میرمنې چې
له نه خوب کولو غچ شا کي او په
عذاب دی باید پدې پاره کښي

خوب د ښکلا یو مؤثر عامل
دی او څوک چې غواړي
چې نه قهقهه، بیداره سترگي
روغ جسم او خوشحاله روح
ولري، ښایي چې د خوب
وختونه منوجه، او بیا پدې
۴۴ ساعته کي ۸ ساعته د آرام
حسوس د پاره پیل وخت
ولې کي

زیاتې میرمنې و خوب
نه اهمیت نه ورکوي او په
ډېره بې فکري د خوب وختونه
د تفریح او ارزښت و قرباني
کوي فقط یو یا دوه ساعته

خوب کوي داسې ښکي چې
ښه لري ژبه، بې لوره سترگي
کاږي واپي بدن لري وی

تېجې کوي غرنګه چې دا
د تېجې وې حیره لده او دغه
حال بېله بدخوايي غچ بل
شي لري آرایش هغه وخت

کولای شي زیات آرهغه چې
یاست په رښتیا د ښکلا کړي

ډېره توجه او فکر وکړي
داسې هره شپه سترگي په
زوره پټوي، او خوب هم
غڼی تللی وی یا د خوب
راوستلو وگړي خوري
تېجې به لري خوب باید
طبیعی او په آرامه وی.

زیاتره میرمنې د خوب
په وخت کي داسې چې
اعصاب لري ناآرامه او بېله

کوم سببه د بیداري او هوښیار
موجود دی

د زیاترو اکثراً ښو او
متخصصینو په نظریه ده
هېڅ یو د جسمي عدم فعالیت
له سببه دی یعنی بدن، و
دوهره سترگي او ناآرامه
نه دی چې استراحت دی
وغواړي.

دنی ز پاره چیه خوب
درسی ده کن پاره گشت
اگر چیه بود که ورور شود
چی بهتر با اولی و کوی ما
دا هم پادشاهان حسن
تأملاری زادت مترب و شین
خوار و گله چیه بود و سرور
لی حوالی را لی و
ده په دوی دینو شیدو او
په ژمی دگر و شیدو
تر خوب و دمه په پره و پیده لری
همدغه رانگه و خوب کولو
پاره کالی هم مؤثر دی په
دوی هیچکله پخپاوتنه ک
کالی مه اغولندی، او خومو
دوسه کیوی په آزاده او
پراخه هوا کی پیده او دمه
او نازک تو کره و لی
په کمان مه اچیه چی په لری
مو گرم او په عذاب نه کوی
تر خوب کولو دمه په پیدو
او او دمه ز هم د خوب
راوسته و پاره په پاره و
کوی لیکن دغه دمه بدل نه
په دوی کی وی او په پاره
او دمه هوا کله و خوب
راوسته و کولو و د پاره
تر و پلو دمه و په پاره
تکه که په کمانه و حوالی
تو کوی لی تاوان په لری
که پوخت د نوم دمه لری
او دوست سره و پاره و دوست
چی په لی او تر و پاره

[illegible]

او کله چي بيد پري عشقې
پاي سي او نور هيچان راوستونکي
ځاستاونه مه لولي .
د پورو ۱۰۰۰ رو۱۰ او پورو
۱۰ آراميو فکر مه وهي که چيري
کولای شي په دغه وخت کښي
ټول فکر وانه له ځانه ليري کړي
بدې تر ايب سره په موپه ۲۴
ساعتو کي د ۸۰۰ رو۱۰ په خوب کولو
د ځان نه کلا ساتلي او د آرايښ
په وجه کر په په ښه صورت کولای
يږي . د هيلو د ښکلا په شيانو
په ښه ريت تر هغه چي باس
ت له به نه سکالي او را ما کړي

۱۶) در مورد حجاب و عفت

۱۴۱- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۲- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۳- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۴- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۵- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۶- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۷- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۸- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۴۹- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي
 ۱۵۰- چي ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي، ڏيکاري ٿي

د لیب کمار

د لیب کمار

تراژیدی قهرمان

د لیب کمار

د لیب کمار

او د مسکو په سونما ای
فیستوال او د چکوسلواکی
په سونما ای فیستوال کی
هغه جا زه چی د سرو زور
د درختی جا یی په نامه
یاد یی وکړل او د
د لیب کمار [مغل اعظم]
هم دده په هنری ژوند
کی یو افتخار و .
لنډه له دا چی د لنډیا
په سونما ای آسمان کی
د لیب کمار هغه محالده
سنویدی چی تل مخ یی

د لیب کمار هغه په زړه پوری هنری چهره
ده چی اکثر و دوستانو دده هنرمندی د سونما
په پرده کی لیدلې او غوره کړی ده .
دا پنځه محلو بیت کلنی نامتو لو بفا یی چی
محمد یوسف نوم یی تقریباً کل کله کپری
چی دهند د خلکو بلک د ایشیا په ټولو هیوادو
کی یو منل شوی او د هنر د سنویدی په شان د
هندوستان په سونما ای آسمان کی مخ یی چی
اوس یو نامتو شهرت لری

د لیب کمار په یو کال کی تقریباً یو یا دوه
فلمونه په خپله سرما په وړاندی کوی چی د
فلم دستان او خپل مقابل لوی هنرمندان
هم دی پخپله انتخابوی .

او فلم لی په هندوستان کی هر کال د خلکو
د رای په اساس د کال فلم ګڼل کیږی .
او دی هغه لوی هنرمند دی چی تر اوسه په
هند کی هېڅ یو هنرمند دده هنری پای ته د هرت

نه لری دده نامی فلمونه عبارت دی له [سنگدل]
[انداز] [لرله] [پابل] [اورن کټولا] [سنگرش او]
[ګنګا جمناعظیم فلم] [آرزو] داغ چه د [ګنګا جمناعظیم]

عظیم] هم دده د پاره دوه شهرت وړ فلمونه چی د
د اروپا [۱۴] هیوادو په اوله درجه سونما گانو
کی د خلکو د ربانې علاقی سره مخامخ شو

د لیب کمار [رام اور شیمام] آدمی سنگرش
لید دده د هنری شهکار و هغه ګڼل کیږی
د تراژیدی قهرمان د ژباړه هغه نومونه دي
نامتو او محبوب هنرمند د ژوند او د اخر و هغه
ګڼل کیږی .
د احم با بد وویل شی چی دده فلمونه ټوله
استخفا لری چی لوی اجتماعي انتباهی شکل
لری او د خلکو د رای استقبال سبب گرزی .
نو مو یی هنرمند پنځه کاله کیږی چی د ټولنی
هنرمندی د پلوه با زو سره ګډ ژوند لری چی دیو
وړو کی زوی په درلو دلو سره ددی هنری ژوند
له ښه خوند او روڼا ورکوی . د ظاهر [ماله] د باده

د لطفی د منشاو طی

له المبرات د میړنی کتاب

د خاقلی نسیب تر چینه

د مصطفی لطفی منشاو طی «۱۸۷۶-۱۹۲۴» په آثارو کی چی د عربو و نالی ادیب او متر
لیکونکی و دا بطرات او المبرات کتابونه په پر مشهوره دی دی د مصر د نهضت
او ملی علم بردار د مبتکر و مضامینو په لیکلو کی په پر شهرت درلودی او په
علمی محافلو کی یې د قلمی قدرت په پر تقدیر کېدی .

پتیه

واطاق ته نالای و م لا محاله می له کی کی غنچه لار
هغه غلمی سترگی ولکېدی چی و غراغ له
لیږدی لې سر پر کتابچه ایښی په خوره پروت دی
له محاله سرچی وویل غه و سوه په پری مطالعې په
سترگی کی وی چی خوب ظلمه پر کی او کت
له لې د تلو موقع له ده پیدا کی زه لا په همدغه
دکر کینی د و ب و م چی په ډیره وار خطایی لې
کوډال سر را پورته کی او پو سوږ اسو پلی لې
د کینی کتابونه او کتابچی لې په لیکلو داسی
لنډی دوی وی چی تا به ویل چا او په پری مطالعې دی
سره لنډی چی لیکلی کاغذونه لې خراب شوی
او توری لې سره کلپوږ شوی وه خو بیانی هم
قلم راواخیستی او پخپلو لیکلو لې پیل وکړ

زموږ له کوره سره په یوه نوره بالا خاله
کی دنولسو یا شلو کالو پوسن یو ټکلی غلمی
اوسیدی زما په کومات سره د مصر په یوه عالی
پا منځنی ښوونځی کینی په شاگردو و لی چی د
کوټی په کنج کینی به آل وږیو ی له لیږدی د
کتاب په لیکلو مطالعې او یا یادولو بحث
مداوه پدی ژبه مخ بیر وور پنهانو او کمزوری
بدن لې د ډیر وږ د تحمل او یا کوم باطنی رنج
ار لو نما یندگی کوله ده تعلق لرلو په نسبت سره
له پوهیدم چی غه آرزو والی په غمجن زده
کینی لری او یا د زمانی د حوادثو سیلاب په
کومو سره هر دالیو کینی لکیر کی دی د ژمی
په یوه شپه کی چی د کوم کار نه پاره د مطالعې

ز ماد مینځې په که وینا ووریدله
خو صله ای زیاته هره زما
لاس ای پسر خپل اندی
کښه ووی ۱۳۳ حال په ژبه تی
پوه کړم چی تبه می ده قسم دی

چی په اندی لی زما لاس وسو
اورا ته مطلوبه شوه چی په پری
سختی محرقی تپی لودی
دی و جودای په پسر کمو اک
او په اوت قمیص کښی دسر
پری کړی چرک په خیر
سره پور ته پور ته غورځیدی
زما په خوځا ځکود واخلو او
سره لرغه پرهویش راغی او

په یوه خوا په نظر لی راته
و کتل دو چو چا و دلوشو نه لو
په کرار - کرار خوځولوسره
ای وویل تشکر په پیره

خو شعالی سره می پوښتنه
ځنی وکړه ورور که ۱ تاته
څه تکلیف پوښ دی؟ په ښکلو
څمار و سترگو کښی غوښی
غڼی او ښکلی دمرغلرو په شان

ولخ پدی په رپړ دبدلی
آواز ای راته وویل په ځهان
نه پوهیږم ما ورته وویل
که سدا اجازه وی کوم طبیب
په درته راوړم ژغونای شو
په غوږزی ای وویل طبیب
دهغه چا په کار دی چی ژوند

خوینوی سمدی ای لدی وینا
سره سترگی پوښ شوی اود
پوهوښی څپه پراغله د طبیب
راوستنگه ضروری شو که څه هم

زده سختی ادبی عاطفی طبیب په
دغه ترره شپه کښی نه غوښته چی
د یوه پوزای وکت ته راشی خو ما
په پیر وزار یو سره په یوه چل د
چلور اوستی پسته نبض له معاینی
څخه تی کرار په غوږ کښی راته
وویل د ناروغه خوار حال په پیر
سخت دی او زما په عقیده سره د
ژوند امید ورته لښه مگر سره
نه هڅه په هم زه دالمنه دراته
ولیکم :

ای اماده پرسته طبیبان آل
دخیلو دوا پلورولو په ملحوظ د
ناروغانو دژوند ټکوس اخلی
خو په هر حال طبیب می پسته
فیس نه اوی غځه رخصت او
سمدی می دلنځی لیکلی دوا
لویه کړه ټوله شپه می باغی پر
باغی کښی له ښووی وکتله اژدی
هک ټنگ ناست وم کله به می
د اورو کول او ځای به می
پر پر شاهه حالت او دژوند پر
نامراد پوښاندی غوښ غوښ دحسرت
او ښکی او وای سهار ته ایزدی
زلمی پرهویش راغی یوې خوا
او بلې خوا ته ښکلی سترگی
ولخ ولی زه می ولیدم دسر
په اشاره بی راته وویل ته لادلی
بی؟ ما ورته وویل چی هو !

پوښتنه می ځنی وکړه
تر اړایی خواوس لور څخه
معلومیږی؟ راته وی وویل
پاکه ځیندی ستا پر خوله
آمون کړی او د د اړونه
تکلیف اجر دی په د ایا او
آخرت کښی در کړی ما دراته
وویل وروره ته څو کښی؟
څو عمر کیږی چی پدی ځای
کښی اوس؟ نه ده راته
معلوما چی مسافر بی او که
ددی ملک اصلی او سولگی
بی؟ صرف هغه ظاهری
تکلیف مضطرب کړی بی او
که کومه بله سخته صدمه
له کومی بلې خوا درجیدلی
ده؟

په جواب کښی راته وویل
که می رښتیا پوښتی دوا په
تکلیفوله راته متوجه دی
ما ورته وویل ورور جاله د
خپل زړه حال دخواخوږی
دوست په خیر سره پوره راته
وایه هغه راته وویل مگر راته
غمخوره اغنازه پدی آدوو
شرط پوره خپل دزړه حال
دراته بیا اولای شم یو داچی
که باالفرض ژوندی پاته شوم
زما وستا په منځ کښی به
و بلې راز پت وی او که احیاناً
مړ شوم او یو وصیت چی دراته
کوم بی پر ځای کوی به بی

(توریا)

دښور واک

د ۳۰ ږټه له اشعارو څخه

مینه ته

هغه وخت چې د لمر وړانګې داوبو پر مخ باندي څلېږي پدې وخت
کې مې ستاسو پین مخ وسترگوته جنگ ودرېږي .

هغه وخت چې سپوږمۍ په خپلو زرينو پاموشو سره د سيند څپې
ستوري کولې پدې وخت کې مې ستاسو پین مخ وسترگوته جنگ ودرېږي .

هغه وخت چې د ډيره ليرې واټنه څخه هرزي او غبار جنگ شي
ته زما سترگوته جنگ ودرېږي .

په نارېکه شپو کې چې د غرو په سخته لارو کې د پردېسانو ساهه
کېږي زه ستا د شفقت آواز اورم د شپې په سره ستا او د بيا بان په چپ چاپه
کې ماته ستا د نظم موزده وږونکې آواز راغې .

ته لې په يقين ومانه چې سره له هر څومره ليرې والي ته زما سره
او زه ستاسره يم .

په داسې حال کې چې لمر لويېږي او ستوري څلېږي کشکې ته
راسره وای .

دع - ن - ژباړه

د مټکي د سروی او احصائی ر ايس بناغلي
نعمت الله د کادستر د ۱۳۵۱ ټولگي
د پنځمې دورې یوه شاگرد ته د پری لوبک
د ورکولو په حال کې لیدل کیږي

د مټکي د سروی او احصائی د ریاست مرستیال بناغلي غلام سخي
«عثمان زاده» په هغه مجلس کې چې د کادستر د ۱۳۵۱ ټولگي
د پنځمې دورې فارغانو ته د پری لوبکونو ورکولو په باب
چوپړ شوی و د بیانې دور کولو په حال کې